

УДК 373.5.015.31:796.012

DOI <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2024.1.308711>

СЕРГІЙ ХЛІБКЕВИЧ

ORCID: 0000-0002-0866-6021

(Полтава)

Place of work: Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

Country: Ukraine

E-mail: hlibkewitch2015@gmail.com

ОЛЕКСАНДР СВЕРТНЕВ

ORCID: 0000-0002-9175-091X

(Полтава)

Place of work: Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University

Country: Ukraine

E-mail: svertneva@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РУХЛИВИХ ІГОР ЯК ЗАСОБУ РЕКРЕАЦІЇ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. У статті досліджено вплив рухливих ігор на рекреаційну складову розвитку особистості. Проаналізовано технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності. Розроблено та обґрунтовано видові ознаки технологій оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності як соціального явища. Визначено поняття «технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності» як самостійне соціальне явище, що передбачає регулярне використання доступних видів організованої оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності середньої інтенсивності та об'єму навантаження, що реалізуються проводитися в формальних та неформальних групах або в індивідуальному порядку з метою підтримки працездатності, збереження здоров'я та покращення якості життя.

Констатовано, що рухлива гра представляє собою свідому діяльність, спрямовану на досягнення поставленої мети. У ролі рекреаційного засобу вона володіє рядом характеристик, серед яких особливе значення має висока емоційність. Рухливі ігри відзначаються творчими, активними руховими діями, що мають мотивований сюжет. Вони націлені на подолання різних труднощів у досягненні поставленої мети. Рухливі ігри, як правило, не вимагають спеціальної підготовки від учасників, і саме завдяки цій властивості вони, зокрема ті, що включають елементи змагань, відповідають фізіологічним потребам організму більше, ніж інші форми фізичного виховання. Під час участі в рухливих іграх формуються витримка, самовладання і правильна реакція на невдачу. Ігри з активними, енергійними та повторюваними руховими діями сприяють вдосконаленню функціональних систем організму.

Ключові слова: *рекреація, оздоровчо-рекреаційна рухова діяльність, рухливі ігри, учнівська молодь.*

Постановка проблеми. Між чинниками, які негативно впливають на здоров'я людей у всіх вікових групах, варто відзначити погіршення соціально-економічних умов, санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію, психоемоційні перевантаження і т. д. Однією з причин загострення ситуації є недостатня фінансова підтримка рекреаційно-оздоровчої сфери з боку держави. Ця сфера має важливе значення у відтворенні працездатності населення, і недостатня увага до неї може спричинити фізичну пасивність. (Олексієнко, & Гунько, 2018).

Рухлива гра представляє собою специфічний тип рухової діяльності, що є свідомою і спрямованою на досягнення конкретної мети. Вона володіє великим значенням як у фізичному вихованні, так і у процесі фізичної реабілітації та рекреації, дозволяючи високо емоційно та ефективно розв'язувати завдання лікування та виховання. Рухливі ігри займають провідне місце як у фізичному вихованні, так і в процесі фізичної реабілітації, рекреації, дозволяючи на високому емоційному рівні ефективно вирішувати лікувальні та виховні завдання. Рухлива гра як засіб рекреації володіє цілим рядом якостей, серед яких найважливіше місце займає висока емоційність. Це комплексний вплив на моторику та нервову систему. У рухливих іграх важливою рисою є творчі та активні рухові дії, що мають мотиваційну основу у сюжеті чи темі гри. Ці дії, хоча частково підпорядковані правилам, сприяють подоланню різноманітних труднощів на шляху до досягнення поставлених цілей, таких як перемога або володіння конкретними прийомами.

Аналіз літературних джерел. Проблема вивчення технологій рекреації представлена у працях вітчизняних вчених, таких як Т. Круцевич, Г. Безверхня, О. Леденьова, К. Мулик, Я. Олексієнко, П. Гунько,

В. Товт, І. Маріонда, Е. Сивохоп, В. Сусли В. Я., О. Томенко. У працях О. Леденьової досліджено соціально-психологічні аспекти рекреації молоді в сучасних умовах (Леденьова, 2009); дослідження К. Мулик присвячені вивченню особливості рекреаційного туризму та спортивного туризму в рекреаційній діяльності (Мулик, & Лю Цзе, 2016); теорія, види та технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності стали предметом вивчення Я. Олексієнко та П. Гунько (2018); О. Томенко (2013) досліджує рівень рухової активності підлітків та шляхи його підвищення на основі використання заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування. Особливості застосування рухливих ігор з рекреаційною метою вивчені у роботах О. Корносенко, П. Хоменка, В. Бондаренко, Ю. Мороза, А. Остапова, Т. Ткаченка, Н. Пащенко, І. Помещикової, М. Мерзлікіна, Я. Асеевої та інших.

Мета статті полягає в розробці педагогічної характеристики рухливих ігор як засобу рекреації учнівської молоді.

Виклад основного матеріалу. Поділяємо думку О. Томенка, про те, що організація заходів, що базуються на різноманітних формах активності, таких як подорожі, прогулянки та рухові ігри, має великий потенціал для підвищення рухової активності та загального благополуччя. Автор наголошує на важливості розуміння того факту, що рухова активність повинна бути частиною більшої гармонії, яка включає розвиток інтелектуальних, фізичних та духовних аспектів людини (Томенко, 2013).

Фізична рекреаційна діяльність включає в себе рухливі ігри та розваги, зміну активностей, що дозволяє переключатися з одного виду діяльності на інший; вона сприяє профілактиці негативного впливу зовнішнього середовища на організм людини та відновленню функцій організму в разі незначного зниження їх ефективності (Мулик, 2016).

З позиції завдань нашого дослідження вважаємо актуальним навести думку О. Леденьової, яка зазначає, що рекреаційна діяльність має різноманітний склад, який включає такі види активностей: ігрові (комп'ютерні та настільні ігри, вікторини, конкурси), фізкультурно-оздоровчі (футбол, баскетбол, плавання), художньо-просвітницькі (відвідування театрів, музеїв), трудові (садова робота, ремонт), навчальні (читання, вивчення нового), продуктивні (мистецтво, конструювання) та моторні (їзда на велосипеді, автомобілі) (Леденьова, 2009).

Рекреація (лат. *recreatio* – відновлення сил, одужання) – це добровільні заняття, які призначені для задоволення, відпочинку і відновлення сил після напруженої діяльності. Це форма відпочинку і розваг, яка допомагає відновити фізичні та духовні ресурси людини після напруженого трудового процесу. Рекреація може включати різноманітні види дозвілля, в яких люди беруть участь за власним бажанням і отримують від них задоволення.

У дослідженні Ю. Круцевич, сформульовано комплекс характеристик, що визначають основний зміст фізичної рекреації: - базується на руховій активності; - як головний засіб використовують фізичні вправи; - здійснюється у вільний чи спеціально визначений час; - включає культурно-ціннісні аспекти; - містить інтелектуальні, емоційні, фізичні компоненти; - має переважно розважальний характер (гедоністичний); - здійснюється на добровільних і самодіяльних началах; - має оптимізуючий вплив на організм людини; - наявні певні рекреаційні послуги; - здійснюється переважно в природних умовах; - має визначену науково-методичну базу; - прийнятність, корисність для суспільства (містить культурно-ціннісні аспекти, інтелектуальні, емоційні, фізичні й освітньо-виховні компоненти) (Круцевич, 2010).

На основі аналізу комплексу літературних джерел пропонуємо розглядати поняття «технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності» як самостійне соціальне явище, що передбачає регулярне використання доступних видів організованої оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності середньої інтенсивності та об'єму навантаження, що реалізуються проводитися в формальних та неформальних групах або в індивідуальному порядку з метою підтримки працездатності, збереження здоров'я та покращення якості життя.

Отже, вищенаведене дає підстави вважати обґрунтованим таке визначення поняття «технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності» – це самостійне соціальне явище, що полягає в регулярному використанні різними групами населення доступних видів організованої оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності середньої інтенсивності та доступного об'єму навантаження під час занять у формальних та неформальних групах, або ж самостійно з метою відновлення працездатності, збереження здоров'я та покращення якості життя.

Розрізняють такі видові ознаки технологій оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності як соціального явища: - доступності організованої рухової активності, яка є визначальною ознакою цього соціального явища; - можливості проведення занять у вільний час від навчання або трудової діяльності, тобто під час дозвілля; - проведення занять у формальних та/або неформальних групах, як правило, самостійно за визначеною інструкцією або під керівництвом тренера чи інструктора; - спрямованість на відновлення працездатності, збереження здоров'я людини та покращення якості її життя (Товт, Маріонда, Сивохоп, & Сусли, 2015).

Рухливі ігри відіграють ключову роль у фізичній рекреації, надаючи можливість ефективно вирішувати як лікувальні, так і виховні завдання на емоційно високому рівні. Вони є потужним засобом рекреації і мають ряд характеристик, зокрема високий рівень емоційності. Емоції, що виникають у грі,

дуже різноманітні: це задоволення від м'язової активності, почуття бадьорості і енергії, можливість спілкування у дружньому колективі та досягнення цілей, встановлених у грі (Мороз, 2018).

Перевага рухливих ігор перед вправами в тому, що гра завжди пов'язана з ініціативою, фантазією, творчістю, протікає емоційно, стимулює рухову активність. У грі використовуються природні рухи здебільшого в розважальній, ненав'язливій формі. Рухливі ігри, як правило, не вимагають від учасників спеціальної підготовки. Одні й ті ж рухливі ігри можуть проводитися у різноманітних умовах, з більшим чи меншим числом учасників, за різними правилами. Найважливіший результат гри - це емоційний підйом. Саме завдяки цій чудовій властивості рухливі ігри, особливо з елементами змагання, більше, ніж інші форми фізичного виховання, відповідають потребам організму. Під час проведення рухливих ігор формуються витримка, самовладання, правильне реагування на невдачу. Правильно організовані рухливі ігри впливають на розвиток і зміцнення кісток, м'язової системи, на формування правильної постави.

Рухливі ігри активізують діяльність серця і легень, підвищують їх працездатність, сприяють поліпшенню кровообігу і обміну речовин в організмі. Ігри з активними, енергійними, багаторазово повторюваними руховими діями сприяють вдосконаленню найважливіших систем і функцій організму. Саме тому в іграх не повинно бути надмірних м'язових напружень і тривалих затримок дихання. Важливо, щоб ігри надавали сприятливий вплив на нервову систему. Це досягається шляхом оптимальних навантажень на пам'ять і увагу, а також такою організацією ігор, яка викликає позитивні емоції.

У практиці рекреаційної діяльності широко використовуються різноманітні ігри, зокрема народні рухливі ігри, які мають давню історію та є активно використовуваними в рекреаційній сфері. Термін «гра» визначається як конкретна діяльність дитини, спрямована на задоволення її інтересів та потреб, а також на досягнення ефективності фізичного розвитку та всебічного розвитку особистості. В контексті педагогіки гра розглядається як соціальне явище, що історично сформувалося, представляючи особливий вид людської діяльності, де творчо відображаються різноманітні аспекти навколишньої дійсності, такі як праця та побут людей, імітація рухів тварин і інше. Ігри, де рухи відіграють ключову роль, отримали умовне найменування «рухливі ігри».

Рухливі ігри представляють собою складну рухову та емоційно насичену діяльність, яка визначається чітко встановленими правилами, сприяючи визначенню кінцевого результату або кількісного висновку. Це суттєвий засіб комплексного виховання дітей різного шкільного віку. Рухливі ігри вирізняються своїм комплексним впливом на організм та всі аспекти особистості дитини. У грі одночасно здійснюється фізичне, розумове, моральне, естетичне і трудове виховання. Активна рухова діяльність, що передбачає фізичний вплив і супроводжується позитивними емоціями, позитивно впливає на усі фізіологічні процеси в організмі, покращує функціонування всіх органів і систем. Несподівані ситуації, що виникають під час гри, навчають дітей раціонально використовувати здобуті рухові навички і вміння. У рухливих іграх створюються найсприятливіші умови для розвитку фізичних якостей, таких як сила, швидкість, витривалість, спритність, гнучкість. Наприклад, для того щоб уникнути ведучого, потрібно проявити спритність, а у випадку втечі від нього - бігти якнайшвидше. Захоплені ігровим процесом, діти можуть виконувати одні й ті ж рухи з інтересом і, при цьому, багато разів, не помічаючи втоми. Це сприяє розвитку витривалості.

Під час гри діти діють згідно з установленими правилами, які обов'язкові для всіх учасників. Правила регулюють поведінку гравців і сприяють формуванню таких якостей, як взаємодопомога, колективізм, чесність, дисциплінованість. Водночас, необхідність дотримуватися правил і подолання непередбачених ситуацій під час гри сприяє вихованню вольових якостей, таких як витримка, сміливість, рішучість.

Ігри також сприяють вихованню любові до праці. Підготовка місць для проведення ігор, розподіл і прибирання спортивного обладнання, прості ремонтні роботи або ускладнення правил гри - все це готує дітей до праці та інших видів діяльності.

Під час ігор дітям доводиться самостійно вирішувати, як діяти, щоб досягти певної мети. Швидка і, іноді, неочікувана зміна умов змушує дітей шукати нові шляхи вирішення завдань, що стають перед ними. Це сприяє розвитку самостійності, активності, ініціативи, творчості та кмітливості. Деякі ігри сприяють розширенню та удосконаленню уявлень дитини про оточуючу дійсність.

Під час виконання різних ролей та інсценізації різноманітних дій, діти в практиці використовують свої знання про поведінку тварин, птахів та комах, явища природи, засоби пересування та сучасну техніку (наприклад, у іграх «Кіт та миші», «Гуси-гуси»).

При належній організації гри діти розвивають навички культурної поведінки та формують уявлення про взаємини між людьми, а також високу відповідальність за свої вчинки. Гра є також одним із найкращих методів відпочинку, виконуючи основні завдання рекреації.

Висновки наукових досліджень, практичний досвід та особисті спостереження підтверджують, що рухливі ігри мають оздоровчо-рекреаційне, освітнє та виховне значення.

Рухливі ігри, як правило, не потребують спеціальної підготовки в учасників. Ця чудова особливість робить їх особливо популярними, особливо коли вони містять елементи змагання. Ці ігри відповідають

потребам організму краще, ніж інші форми фізичного виховання. Під час гри формуються витривалість, самоконтроль та вміння правильно реагувати на невдачі (Пащенко, Помещикова, Мерзлікін, & Асеева, 2020).

Оздоровчо-рекреаційне значення ігор полягає у тому, що вони спрямовані на зміцнення та збереження здоров'я дитини, профілактику найбільш поширених захворювань, а також:

- сприяють гармонійному розвитку організму школяра;
- формують правильну поставу;
- загартовують організм (Мороз, & Остапов, 2018).

Проведення рухливих ігор на свіжому повітрі, незалежно від сезону, має значний позитивний вплив на організм. Це сприяє зміцненню м'язів, поліпшенню функціонування дихальної та серцево-судинної систем, підвищенню гнучкості суглобів та міцності зв'язок. Крім того, це стимулює обмінні процеси, позитивно впливає на нервову систему і збільшує стійкість організму до простудних захворювань.

Висновок. Проаналізовано технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності. Розроблено та обґрунтовано видові ознаки технологій оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності як соціального явища. Доведено, що рухливі ігри супроводжують людину на протязі всього її життя; вони не лише піднімають настрій, але й сприяють гармонійному розвитку особистості; вони мають корисний вплив на серцево-судинну та дихальну системи. Рухливі ігри сприяють закріпленню та розвитку навичок, таких як біг, стрибки, метання, орієнтування та координація рухів. Рухливі ігри є важливим складником рекреаційної сфери, що особливо актуально після тривалої розумової та фізичної праці; у іграх розкриваються індивідуальні особистості кожної людини, що має велике виховне значення. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні динаміки функціональних показників різновікових груп учнів під час занять рухливими іграми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Корносенко О. К., Бондаренко В. В., Хоменко П. В. Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав :навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : Шевченко Р. В., 2014. 312 с.
- Круцевич Т. Ю. Безверхня Г. В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навч. посіб. Київ : Олімпійська література, 2010. 370 с. URL: [https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4603/1/рекреация укр.pdf](https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4603/1/рекреация%20укр.pdf)
- Леденьова О. В. Соціально-психологічні аспекти рекреації молоді в сучасних умовах. *Теоретичні та прикладні проблеми психології*. 2009. № 1 (21) С. 48–59.
- Мороз Ю. М., Остапов А. В. Особливості використання рухливих ігор у рекреаційній діяльності. *Art of medicine*. 2018. № 3 (7). С. 196–198. URL: <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/131/107>
- Мороз Ю. М. Значення впливу рухливих ігор на розвиток особистості в сфері рекреації. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 25. С. 240–244. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/25_2019/44.pdf
- Мулик К., Лю Цзе. Особливості рекреаційного туризму. *Основи побудови тренувального процесу в циклічних видах спорту* : зб. наук. пр. Харків : ХДАФК, 2017. С. 172–176.
- Олексієнко Я. І., Гунько П. М. Теорія, види та технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності : навч.-метод. посіб. Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2018. 260 с. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/885/1/vudu.pdf>
- Пащенко Н., Помещикова І., Мерзлікін М., Асеева Я. Рухливі ігри в рекреаційній руховій активності молоді. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор та одноборств у закладах вищої освіти*. 2020. Т. 1. С. 119–123.
- Ткаченко Т. Методика використання рухливих ігор для профілактики та корекції порушень постави учнів початкових класів науках фізичної культури. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2018. 3К (97). С. 548–554.
- Товт В. А., Маріонда І. І., Сивохоп Е. М., Сусла В. Я. Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності : навч. посіб. для викладачів і студентів. Ужгород : Говерла, 2015. 88 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/3159>
- Томенко О. А. Рівень рухової активності підлітків та шляхи його підвищення на основі використання заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2013. № 3. С. 19–24.
- Хлібкевич С. Б. Підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту до застосування рухливих ігор у професійній діяльності. *Українська професійна освіта* : наук. журн. 2022. № 12. С. 104–112. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/21179>

REFERENCES

- Khlibkevych, S. B. (2022). Pidhotovka maibutnix fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu do zastosuvannia rukhlyvykh ihor u profesiinii diialnosti [Preparation of future specialists in physical education and sports for the use of mobile games in professional activities]. *Ukrainska profesiina osvita* [Ukrainian professional education], 12, 104–112. Retrieved from <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/21179> [in Ukrainian].
- Kornosenko, O. K., Bondarenko, V. V., & Khomenko, P. V. (2014). *Teoriia i metodyka vykladannia rukhlyvykh ihor i zabav* [Theory and methodology of teaching mobile games and fun]. Poltava: Shevchenko R. V. [in Ukrainian].

- Krutsevych, T. Yu., & Bezverkhnia, H. V. (2010). *Rekreatsiia u fizychnii kulturi riznykh hrup naseleennia* [Recreation in the physical culture of different groups of the population]. Kyiv: Olimpiiska literatura. Retrieved from https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4603/1/rekreatsiia_ukr.pdf [in Ukrainian].
- Ledenova, O. V. (2009). Sotsialno-psykholohichni aspekty rekreatsii molodi v suchasnykh umovakh [Social and psychological aspects of youth recreation in modern conditions]. *Teoretychni ta prykladni problemy psykholohii* [Theoretical and applied problems of psychology], 1 (21), 48-59 [in Ukrainian].
- Moroz, Yu. & M, Ostapov, A. V. (2018). Osoblyvosti vykorystannia rukhlyvykh ihor u rekreatsiinii diialnosti [Features of the use of mobile games in recreational activities]. *Art of medicine*, 3 (7), 196-198. Retrieved from <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/131/107> [in Ukrainian].
- Moroz, Yu. M. (2019). Znachennia vplyvu rukhlyvykh ihor na rozvytok osobystosti v sferi rekreatsii [The importance of the impact of mobile games on the development of the individual in the field of recreation]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk* [Topical issues of the humanities], 25, 240-244. Retrieved from http://www.apfn-journal.in.ua/archive/25_2019/44.pdf [in Ukrainian].
- Mulyk K., & Liu, Tsze. (2017). Osoblyvosti rekreatsiinoho turyzmu [Features of recreational tourism]. In *Osnovy pobudovy trenuvalnoho protsesu v tsyklichnykh vydakh sportu* [Fundamentals of training process construction in cyclic sports. (pp. 172-176). Kharkiv: KhDAFK.
- Oleksiienko, Ya. I., & Hunko, P. M. (2018). Teoriia, vydy ta tekhnolohii ozdorocho-rekreatsiinoi rukhovoi diialnosti [Theory, types and technologies of health and recreational motor activity]. Cherkasy: ChNU imeni B. Khmelnytskoho. Retrieved from <https://eprints.cdu.edu.ua/885/1/vudu.pdf> [in Ukrainian].
- Pashchenko, N., Pomeschchikova, I., Merzlikin, M., & Aseiieva, Ya. (2020). Rukhlyvi ihry v rekreatsiinii rukhovii aktyvnosti molodi [Mobile games in the recreational motor activity of young people]. *Problemy i perspektyvy rozvytku sportyvykh ihor ta odnobarstv u zakladakh vyshchoi osvity* [Problems and prospects for the development of sports games and single-wrestlers in higher education institutions]. 1. 119-123.
- Tkachenko, T. (2018). Metodyka vykorystannia rukhlyvykh ihor dlia profilaktyky ta korektsii porushen postavy uchniv pochatkovykh klasiv naurokakh fizychnoi kultury [Methods of using mobile games for the prevention and correction of posture disorders of primary school students in the sciences of physical culture]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova* [Scientific journal of NPU named after N. P. Drahomanov], 3K (97), 548-554 [in Ukrainian].
- Tomenko, O. A. (2013). Riven rukhovoi aktyvnosti pidlitkiv ta shliakhy yoho pidvyshchennia na osnovi vykorystannia zakhodiv ozdorocho-rekreatsiinoho spriamuvannia [The level of motor activity of adolescents and ways to increase it on the basis of the use of recreational measures]. *Slobozhanskyi naukovo-sportyvnyi visnyk* [Slobozhansky scientific and sports bulletin], 19-24 [in Ukrainian].
- Tovt, V. A., Marionda, I. I., Syvokhop, E. M., & Susla, V. Ya. (2015). *Teoriia i tekhnolohii ozdorocho-rekreatsiinoi rukhovoi aktyvnosti* [Theory and technologies of recreational motor activity]. Uzhhorod: Hoverla. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/3159> [in Ukrainian].

**SERGEY KHLIBKEVICH,
OLEKSANDR SVIERTNIEV**

PEDAGOGICAL CHARACTERISTICS OF MOBILE GAMES AS A MEANS OF RECREATION FOR STUDENT YOUTH

Abstract. The article examines the impact of mobile games on the recreational component of personality development. The technologies of health-recreational motor activity are analyzed. The specific features of the technologies of health-recreational motor activity as a social phenomenon have been developed and substantiated. The concept of "technologies of health-recreational motor activity" is defined as an independent social phenomenon, which involves the regular use of available types of organized health-recreational motor activity of medium intensity and volume of load, which are realized to be carried out in formal and informal groups or individually for the purpose of support working capacity, maintaining health and improving the quality of life.

It was established that the mobile game is a conscious activity aimed at achieving the set goal. As a recreational tool, it has a number of characteristics, among which high emotionality is of particular importance. Movement games are characterized by creative, active movement actions that have a motivated plot. They are aimed at overcoming various difficulties in achieving the set goal. Movement games, as a rule, do not require special training from the participants, and it is thanks to this property that they, in particular, those that include elements of competition, meet the physiological needs of the body more than other forms of physical education. During participation in moving games, endurance, self-control and the correct reaction to failure are formed. Games with active, energetic and repetitive motor actions contribute to the improvement of the body's functional systems.

Keywords: recreation, health and recreational motor activity, mobile games, student youth.